

A Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Programja

2020

BELDÖGMINISZTERIUM

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLOGIAI
MINISZTERIUM

Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Program

A Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Programja

BELÜGYMINISZTERIUM

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI
MINISZTERIUM

A Példát átadó gyakorlatok pályázatát – a Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Programját a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége (TÖOSZ) az Európa Tanács Helyi és Regionális Demokrácia Szakértői Központja együttműködésével hirdette meg 2008-tól folyamatosan. A Program 2020. évi megvalósításában részt vesz a Belügyminisztérium, a Biztonságos és Élhető Városokért Egyesület, az e-Demokrácia Alapítvány, az Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Homo Oecologicus Alapítvány, Innovációs és Technológiai Minisztérium, a Magyar Faluszövetség, a Magyar Önkormányzatok Szövetsége, az Országos Polgárőr Szövetség és a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége.

A program célja

A **Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Program** célja a legjobb önkormányzati gyakorlatok feltérképezése, és megismertetése az ország más önkormányzataival, esetleg a nemzetközi szakmai közélettel is.

Az új és innovatív helyi megoldások feltérképezése, illetőleg az ilyen megoldásokat nyújtó önkormányzatok tudásának és tapasztalatának terjesztése a hasonló problémával küszködő önkormányzatok körében jobb közszolgáltatásokat, s a településvezetésben magasabb színvonalú teljesítményt eredményezhet. A program által kezdeményezett tudásátadási folyamat azonban nemcsak azokat az önkormányzatokat segíti, amelyek új megoldásokhoz jutnak, hanem azokat is, amelyek a gyakorlatokat kialakították. A tudásátadás nemcsak írott formában, hanem nyílt napokkal és a kollégákkal való konzultáció során valósul meg. E konzultációkon kitűnő új ötleteket kaphat az átadó önkormányzat is a kialakított gyakorlatok továbbfejlesztésére.

A címmel járó díj mellett olyan hivatalos elismerésben is részesülnek az önkormányzatok, amely az önkormányzati dolgozók és helyi lakosok büszkesége lesz.

A program hozadéka lehet az is, hogy a helyi közösségek fejlődésének segítése érdekében felhívja a központi kormányzat figyelmét az erős és felelősségteljes önkormányzatok, továbbá a jobb önkormányzati feladatellátás és az innovációk támogatásának szükségességére.

Pályázati témák és pályázatok száma 2008-2019

Jellemzően minden évben egy egyes pályázati témákban eltérő számú pályázat érkezett, ezekből választotta ki az Irányító Bizottság a döntőbe jutókat. (Az egyes témáknál zárójelben a pályázatok száma/a döntősök száma.)

2008-ban meghirdetett és 2009-ben elbírált témák:

- A lakóhelyhez kötődés erősítése (34/5)
- Roma integráció a társadalmi kohézió erősítésére (9/6)
- Befektetők vonzása a helyi gazdasági környezet fejlesztésére (11/4)

2009-ben meghirdetett és 2010-ben elbírált témák:

- Közösségi összefogással a helyi fejlesztésekért a LEADER-program keretében (4/3)
- Roma integráció a társadalmi kohézió erősítésére (7/5)
- Megújuló energiaforrások használata és/vagy energiahatékony legjobb gyakorlatok (5/5)

2010-ben meghirdetett és 2011-ben elbírált témák:

- Helyi önkormányzati kommunikáció (4/3)
- Roma integráció a társadalmi kohézió erősítésére (1/0)
- A lakóhelyhez kötődés erősítése (11/6)

2011-ben meghirdetett és 2012-ben elbírált témák:

- Amikor nem a pénz a meghatározó – ötletekkel, összefogással településünkért (6/5)
- Legjobb testvérvárosi találkozó (7/4)
- Vizek Varázsa avagy Varázslatos Vizes Világ (2/2)
- Legjobb közfoglalkoztatási gyakorlatot megvalósító önkormányzat (38/7)

2013-ban meghirdetett és elbírált témák:

- Legjobb közfoglalkoztatási gyakorlatot megvalósító önkormányzat (20/10)
- Az Év Új Nemzedék települése (4/3)
- Gazdálkodó Település (4/3)
- Helyi Esélyegyenlőségi Lehetőségek Programja (HELP) (3/3)
- Legjobb testvérvárosi találkozó (4/3)

2014-ben meghirdetett és 2015-ben elbírált témák:

- Közfoglalkoztatási jó gyakorlatok (32/22)
- Gazdálkodó település (7/7)
- A települési és a helyi roma nemzetiségi önkormányzat együttműködése” (4/4)

2016-ban meghirdetett és elbírált témák:

- Legjobb közfoglalkoztatási gyakorlat (14/8)
- „Családért és közösségért” Roma nők társadalmi szerepvállalásának jó példái (4/4)
- Helyi polgárőrség és az önkormányzat együttműködése (25/9)

2017-ben meghirdetett és elbírált témák:

- „Közös-többszörös” – a településen élő romák és nem romák példaértékű közös(ségi) programjai, tevékenységei (9/3)
- Helyi polgárőrség és az önkormányzat együttműködése (9/3)

2018-ben meghirdetett és elbírált témák:

- „Közös-többszörös” – a településen élő romák és nem romák példaértékű közös(ségi) programjai, tevékenységei (13/5)
- Helyi polgárőrség és az önkormányzat együttműködése (20/13)

2019-ben meghirdetett és elbírált témák:

- Idősügy (13/5)
- Állampolgári részvétel (5/3)
- Roma és nem roma önkormányzatok együttműködése (4/3)
- Közbiztonsági jó gyakorlatok (5/2)

2008-2019 nyertesei

2008/2009-ben nyertes pályázatok:

- A LAKÓHELYHEZ KÖTŐDÉS ERŐSÍTÉSE
Velence Város Önkormányzata – *Virágos Velence mozgalom* című pályázata
- ROMA INTEGRÁCIÓ A TÁRSADALMI KOHÉZIÓ ERŐSÍTÉSÉRE
Háromfa Község Önkormányzata – *A roma társadalmi integráció és egészségfejlesztés óvodáskortól* című pályázata
- BEFEKTETŐK VONZÁSA A HELYI GAZDASÁGI KÖRNYEZET FEJLESZTÉSÉRE
Csanytelek Község Önkormányzata – *Együttműködésen alapuló minőségbiztosítási rendszer keretében történő kertészeti termelés* című pályázata

2009/2010-ben nyertes pályázatok:

- KÖZÖSSÉGI ÖSSZEFOGÁSSAL A HELYI FEJLESZTÉSEKÉRT A LEADER-PROGRAM KERETÉBEN
Alsómocsolád Község Önkormányzata – *Tovább lépés a Baranyai Hegyhát megújulásáért – LEADER típusú fejlesztés a Sásdi Kistérségben* című pályázata
- ROMA INTEGRÁCIÓ A TÁRSADALMI KOHÉZIÓ ERŐSÍTÉSÉRE
Mohács Város Önkormányzata – *Az általános iskolai szegregáció megállítása stratégia* című pályázata
- MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOK HASZNÁLATA ÉS/VAGY ENERGIAHATÉKONY LEGJOBB GYAKORLATOK
Budapest Főváros XI. Kerületi Önkormányzata (Újbuda) – *Zöld Újbuda* című pályázata

2010/2011-ben nyertes pályázatok:

- HELYI ÖNKORMÁNYZATI KOMMUNIKÁCIÓ
Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat – *Az Országbíró utcai lakótelep és sétány közterületi megújítása, a lakosság aktív bevonása újszerű kommunikáció, közösségi tervezési módszertan felhasználásával* című pályázata

- ROMA INTEGRÁCIÓ A TÁRSADALMI KOHÉZIÓ ERŐSÍTÉSÉRE
(nem hirdettek nyertest)
- A LAKÓHELYHEZ KÖTŐDÉS ERŐSÍTÉSE
Rózsaszentmárton Község Önkormányzata – *Közös múlt – közös jövő* című pályázata

2011/2012-ben nyertes pályázatok:

- AMIKOR NEM A PÉNZ A MEGHATÁROZÓ – ÖTLETEKKEL, ÖSSZEFOGÁSSAL TELEPÜLÉSÜNKÉRT
Mátraverebély Község Önkormányzata – *Csodák Földje* című pályázata
- LEGJOBB TESTVÉRVÁROSI TALÁLKOZÓ
Ajak Város Önkormányzata – *Testvér-települési kapcsolatok ápolása hagyományőrző fesztivál keretében – Ajaki Lakodalmas és Hagyományőrző fesztivál* című pályázata
- VIZEK VARÁZSA AVAGY VARÁZSLATOS VIZES VILÁG
Gyenesdiás Nagyközség Önkormányzata – *Példaadó fenntarthatóság egy Balaton-parti településen* című pályázata
- LEGJOBB KÖZFOGLALKOZTATÁSI GYAKORLATOT MEGVALÓSÍTÓ ÖNKORMÁNYZAT
Tiszatenyő Község Önkormányzata – *Tiszatenyő a jövőjét építő község* című pályázata
Szemere Község Önkormányzata – *Önellátás megteremtése Szemere községben* című pályázata
Karancslapujtó Község Önkormányzata – *Startmunka munkaprogram 5 projektlába, ezen belül a mezőgazdasági alprogram - a családi szintű gazdálkodás tekintélyének visszaállítása* című pályázata

2013-ban nyertes pályázatok:

- LEGJOBB KÖZFOGLALKOZTATÁSI GYAKORLATOT MEGVALÓSÍTÓ ÖNKORMÁNYZAT
Ajak Város Önkormányzata – *Ajak a jövő települése a munka tükrében* című pályázata
Döge Község Önkormányzata – *Új utakon – START mintaprogramba ágyazott komplex településfejlesztés* című pályázata
Garadna Község Önkormányzata – *Növénytermesztés és állattartás feltételeinek kialakítása Garadna községben* című pályázata
Hajdúdorog Város Önkormányzata – *Értékteremtés Hajdúdorogon* című pályázata

Hajdúnánás Város Önkormányzata – *Start Munka Mintaprogram – Mezőgazdasági kertészet és Értékteremtő közfoglalkoztatás* című pályázata

Halmaj Község Önkormányzata – *Segíts magadon Halmaj!* című pályázata

Hidvégdó Község Önkormányzata – *Hidvégdó újjászületése és fejlődése az értékteremtő közfoglalkoztatás által* című pályázata

Parasznya Község Önkormányzata – *STOP után START* című pályázata

Udvari Község Önkormányzata – *Apró lépésekkel az önellátás felé! Újra kell gondolnunk hol élünk, hogyan és miből!* című pályázata

Zalaszentmárton Község Önkormányzata – *A Mezőgazdasági közmunka program hatása a háztáji gazdálkodás újraindítására* című pályázata

- AZ ÉV ÚJ NEMZEDÉK TELEPÜLÉSE

Hernádszentandrás Község Önkormányzata – *Hernád-völgyi Jövő – partnerségben a közösségért* című pályázata

Makó Város Önkormányzata – *„Fiatalok, a megújult Makó hazavár!” – képviselő-testületi ciklusprogram, ennek egyik eleme a „Hogyan védjük meg gyermekeinket?” programsorozat. A „Biztonságos Makó” projekt részeként az önkormányzat és a rendőrség összefogása az ifjúságvédelem, a fiatalok helyben tartása érdekében* című pályázata

Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat – *Bízni. Törődni. Dönteni. Cselekedni.* című pályázata

- GAZDÁLKODÓ TELEPÜLÉS

Egerág Község Önkormányzata – *Segély helyett kereset* című pályázata

Tiszatenyő Község Önkormányzata – *Földbe, bőrbe, tányérra – termelés, feldolgozás, értékesítés* című pályázata

Kiskunmajsa Város Önkormányzata – *Kiskunmajsai Helyi Termék Védjegyrendszer* című pályázata

- HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI LEHETŐSÉGEK PROGRAMJA (HELP)

Mátraverebély Község Önkormányzata – *Verebélyi modell* című pályázata

Alsómocsolád Község Önkormányzata – *Közösségi Térségi Hálózat Köz-Tér-Háló a felzárkózás szolgálatában, identitásunk erősítésében* című pályázata

Berhida Város Önkormányzata – *Adj esélyt!* című pályázata

- LEGJOBB TESTVÉRVÁROSI TALÁLKOZÓ

Szarvas Város Önkormányzata – *Sokszínű Európa – Testvérvárosi Találkozó a szellemi kulturális örökségeink megőrzéséért* című pályázata

Körmend Város Önkormányzata – *Európa Napok – 2013. Körmend* című pályázata

Kisrécse Község Önkormányzata – *Őseinknek szent hitéhez, nemzetednek gyökeréhez, testvér ne légy hűtlen soha. Székelyszentkirály (RO) és Kisrécse (HU) kapcsolata 2001-2013.* című pályázata

2014/2015-ben nyertes pályázatok:

- KÖZFOGLALKOZTATÁSI JÓ GYAKORLATOK

Tetétlen Község Önkormányzata – *Együtt, egymásért, a településünkért!* című pályázata

Jánoshida Község Önkormányzata – *STARTMALOM működtetése növénytermesztéssel, állattenyésztéssel és feldolgozással a Zagyva partján* című pályázata

Hajdúdorog Város Önkormányzata – *Öngondoskodás a szociális kihívások megoldására* című pályázata

Karancslapujtó Község Önkormányzata – *Gyöngyszem a Karancs lábánál* című pályázata

Szabadhídvég Község Önkormányzata – *Kertészeti START Mintaprogram Szabadhídvégen* című pályázata

- GAZDÁLKODÓ TELEPÜLÉS

Alsómocsolád Község Önkormányzata – *„Magunk kenyerén” Helyi Gazdaságfejlesztési Program* című pályázata

Garadna Község Önkormányzata – *Közfoglalkoztatás és szociális szövetkezet együttműködésének jó gyakorlata Garadna községben* című pályázata

Szorgalmatos Község Önkormányzata – *Szorgalmas szorgalmatosi közmunkások az önfenntartó Szorgalmatosért* című pályázata

- A TELEPÜLÉSI ÉS A HELYI ROMA NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZAT EGYÜTTMŰKÖDÉSE

Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata – *Szolnok Megyei Jogú Város Integrációs Programja* című pályázata

Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata – *Együtt a közös jövőért* című pályázata

Budapest Főváros IV. Kerületi Önkormányzat – *Magyarország első Cigány Helytörténeti Gyűjteményének felállítása és intézményesítési törekvései* című pályázata

2016-ban nyertes pályázatok:

- LEGJOBB KÖZFOGLALKOZTATÁSI GYAKORLAT

Tiszagyulaháza Község Önkormányzata – *Közösen Tiszagyulaházáért* című pályázata

Polgár Város Önkormányzata – *Segítő polgári kezek az idősekért* című pályázata

Hajdúsámson Város Önkormányzata – *Településkép formálás* című pályázata

Komló Város Önkormányzata – *Komlói száraztésztagyártás* című pályázata

Trizs Község Önkormányzata – *„Tirzs, a gyümölcsöző falu”* című pályázata

- „CSALÁDÉRT ÉS KÖZÖSSÉGÉRT” ROMA NŐK TÁRSADALMI SZEREPVÁLLALÁSÁNAK JÓ PÉLDÁI

Szarvas Város Önkormányzata – *A szegénységben élő roma nők helyzetének javítása* című pályázata

Hidvéghardó Község Önkormányzata – *Út a Raul Wallenberg díjhoz és tovább – A kisebbségi és a többségi társadalom békés egymás mellett élése és ebben a roma nők szerepvállalása* című pályázata

Uszka Község Önkormányzata – *A nők esélyegyenlőségének elősegítése Uszkában* című pályázata

- HELYI POLGÁRÓRSÉG ÉS AZ ÖNKORMÁNYZAT EGYÜTTMŰKÖDÉSE

Nagyhegyes Község Önkormányzata – *A jó közbiztonság fenntartása Nagyhegyesen széleskörű összefogással* című pályázata

Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat – *„Én, TE., Ő, de együtt könnyebb a MI biztonságunkért”* című pályázata

Mórahalom Város Önkormányzata – *Párizs, balra! Összefogással a migráció negatív hatásaival szemben, új települési kihívások* című pályázata

2017-ben nyertes pályázatok:

- „KÖZÖS-TÖBBSZÖRÖS” – A TELEPÜLÉSESEN ÉLŐ ROMÁK ÉS NEM ROMÁK PÉLDAÉRTÉKŰ KÖZÖS(SÉGI) PROGRAMJAI, TEVÉKENYSÉGEI

Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata – *Ferencvárosi Roma Konceptió* című pályázata

Budaörs Város Önkormányzata – *Az eredményes iskolai szereplés, a hatékony integráció támogatása, a korai lemorzsolódás megakadályozása – Együttműködés a Budaörsi Tanoda és Budaörs Város Önkormányzata között* című pályázata

Kisújszállás Város Önkormányzata – *Kertünk és kuckónk* című pályázata

- HELYI POLGÁRŐRSÉG ÉS AZ ÖNKORMÁNYZAT EGYÜTTMŰKÖDÉSE

Ajak Város Önkormányzata – *Helyi polgárőrség és önkormányzat együttműködése* című pályázata

Abasár Község Önkormányzata – *Gyermek- és ifjúságvédelem Abasáron az ifjúpolgárőrség népszerűsítésén keresztül* című pályázata

Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat – *„VizesVB nemcsak vízben”* című pályázata

2018-ben nyertes pályázatok:

- „KÖZÖS-TÖBBSZÖRÖS” – A TELEPÜLÉSESEN ÉLŐ ROMÁK ÉS NEM ROMÁK PÉLDAÉRTÉKŰ KÖZÖS(SÉGI) PROGRAMJAI, TEVÉKENYSÉGEI

Kiskunhalas Város Önkormányzata – *Szociális segítő hálózat, mint a helyi társadalomfejlesztés sikeres eszköze* című pályázata

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata – *„Közös-ségi többszörös” – Az egri vár ereje a közösségben található – SZATECS létrejötte, mint a közösségfejlesztés eredménye* című pályázata

Egyek Nagyközség Önkormányzata – *Esélyt az állatoknak program – gyepmesteri telep létesítése* című pályázata

Püspökladány Város Önkormányzata – *Helyismereti tábor a püspökladányi Újtelepi Könyvtárponton* című pályázata

- HELYI POLGÁRŐRSÉG ÉS AZ ÖNKORMÁNYZAT EGYÜTTMŰKÖDÉSE

Aldebrő Község Önkormányzata – *Aldebrőn a polgárőrség az élet része* című pályázata

Lepsény Nagyközség Önkormányzata – *Összefogás a lakosságért Lepsényben* című pályázata

Budapest Főváros XIII. kerületi Önkormányzat – *Polgárőr nap a fiatalokért – polgárőrök és ifjú polgárőrök a szünidőben* című pályázata

Csabaszabadi Község Önkormányzata – *Aprófalvak ifjú polgároireinek mindennapjai* című pályázata

2019-ben nyertes pályázatok:

- IDŐSÜGY (FALVAK KATEGÓRIA)

Szamossályi Község Önkormányzata – *„Mindenki fontos! Fókuszban a demens ellátás”* című pályázata

Alsómocsolád Község Önkormányzata – *„Generációs híd építése és minőségi holisztikus ellátás a településen és az Őszi Fény Idősek Otthonában”* című pályázata

Abasár Község Önkormányzata – *„GENERÁCIÓK KAPCSOLATBAN – Innováció az időskori ellátásban Abasáron és partnertelepülésein”* című pályázata

- IDŐSÜGY (VÁROSOK KATEGÓRIA)

Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata – *„A teljesség felé”* idősügyi programsorozatának bemutatása

Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata – *„Idősek Közösségi Központjának kialakítása, működtetése”* című pályázata

- ÁLLAMPOLGÁRI RÉSZVÉTEL

Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata – *„A szolnoki ifjúság közéleti nevelése”* című pályázata

Alsómocsolád Község Önkormányzata – *„Alsómocsolád, az élhető zsáktelepülés – tudatos tervezéstől a közösségi vállalkozásig”* című pályázata

Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat – *„Bízni. Törődni. Dönteni. Cselekedni.”* című pályázata

- ROMA ÉS NEM ROMA ÖNKORMÁNYZATOK EGYÜTTMŰKÖDÉSE

Szarvas Város Önkormányzata – *„Önkormányzatok közötti együttműködési területek a kultúrák közötti párbeszéd javítására”* című pályázata

Ozora Község Önkormányzata – *„Együtt jobb és könnyebb!”* című pályázata

Tetétlen Község Önkormányzata – *„Tetétlenül semmi sem véletlen”* című pályázata

- KÖZBIZTONSÁGI JÓ GYAKORLATOK

Kunsziget Község Önkormányzata – *„Közösen a biztonságért – közösen a polgárok védelméért”* című pályázata

Polgár Város Önkormányzata – *„Polgárörök Polgáron Polgárért!”* című pályázata

A Program célja

A Program célja a legjobb önkormányzati gyakorlatok feltérképezése, és megismertetése az ország más önkormányzataival, a nemzetközi szakmai közélettel.

Az új és innovatív helyi megoldások feltérképezése, illetőleg az ilyen megoldásokat nyújtó önkormányzatok tudásának és tapasztalatának terjesztése a hasonló problémával küszködő önkormányzatok körében, a jobb közszolgáltatások biztosítása, s a településvezetésben a magasabb színvonalú teljesítmény elérése érdekében. A Program által kezdeményezett tudásátadási folyamat azonban nemcsak azokat az önkormányzatokat segíti, amelyek új megoldásokhoz jutnak, hanem azokat is, amelyek a gyakorlatokat kialakították. Hiszen a tudásátadás nemcsak írott formában, hanem nyílt napokkal és a kollégákkal való konzultáció során valósul meg. E konzultációkon kitűnő új ötleteket kaphat az átadó önkormányzat is a kialakított gyakorlatok továbbfejlesztésére.

A kiválasztott „Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok” a címmel járó díj mellett hivatalos elismerést is jelent az önkormányzatok számára, amely elismerés az önkormányzati dolgozók és helyi lakosok büszkesége lesz.

A Program hozadéka lehet az is, hogy – a helyi közösségek fejlődésének segítése érdekében – felhívja a központi kormányzat figyelmét az erős és felelősségteljes önkormányzatokra, továbbá a jobb önkormányzati feladatellátás és az innovációk támogatásának szükségességére.

A 2020. évi Program kezdeményezői és felelősei

A Programot Magyarországon a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége felügyelete mellett az Irányító Bizottság fejleszti és vezeti.

A 2020. évben a COVID-19 koronavírus-járvány miatt rendkívüli időket élünk, és abban mindenki egyetérthet, hogy új korszak kezdődött a koronavírus járvány terjedése miatt. Jóslatok születnek a közeli, távoli jövőre nézve; az azonban bizonyos, hogy a helyi önkormányzatok számos újfajta kihívással szembesülnek, és még újabbak jönnek. Az is biztos, hogy az innováció és a helyi közszolgáltatások fejlesztése, a helyi összefogás és a közösségek erősítése minden eddiginél nagyobb jelentőséget nyer.

A Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Program Irányító Bizottsága hosszas mérlegelés és vita után úgy döntött, hogy folytatja és meghirdeti a program 2020-as pályázati szakaszát, módosítva az eljárásrendet és a módszereket. A döntéssel azt szeretnénk megerősíteni, hogy továbbra is hiszünk a helyi közösségek összefogásának, a helyi demokráciának az erejében, az önkormányzatok rátermettségében, és minden lehetséges eszközzel hozzá kívánunk járulni az önkormányzataink segítségével az új kihívások kezelése során. A program irányítói mindent megtesznek, hogy ha új módszerekkel is, de működjön ez a kapacitásépítési eszköz. Sok szakember dolgozik otthonról, és a modern technológia segítségével továbbra is nyitva áll a lehetőség, hogy tanuljanak egymástól az önkormányzatok. Számos jól bevált módszer és innováció született a magyar önkormányzatoknál. A módosított programunkban ezeknek az élő eszköztárát szeretnénk elérhetővé tenni az önkormányzatok számára.

Az Irányító Bizottság azok számára kívánt fórumot nyitni, azokat kívánták inspirálni, akik nem az egészségügyi, szociális helyzet élvonalában küzdenek most, hanem azzal segítenek a legtöbbet, hogy otthonról dolgoznak a helyi gazdasági károk elkerülésén, enyhítésén, és készülnek a járvány utáni gazdasági, jóléti helyreállításra, valamint az újjáépítés megtervezését végzik. Számos bizonytalansági tényező nehezíti a helyzetet. Ennek ellenére meg kell tenni a legtöbbet, ami módunkban áll. Az Irányító Bizottság, és az abban résztvevő szervezetek az alábbi pályázati kiírással és online tudásprogrammal is arra ösztönözte az önkormányzatokat, hogy használják fel egymás innovációit; tanuljunk egymástól, gondolkodjunk közösen a közös célok érdekében.

A 2020. év témái:

- **Helyi gazdaságélénkítési, önkormányzati tökevonzási jó gyakorlatok**
- **Társadalmi felzárkózási jó gyakorlatok – a szegénység elleni küzdelem hatékony helyi módszerei**
- **Helyi közbiztonsági jó gyakorlatok**
- **Önkormányzati jó gyakorlatok az idősellátásban**
- **Önkormányzati innovációk**

Az Irányító Bizottság tagjai (Belügyminisztérium Önkormányzati Államtitkárság, Belügyminisztérium Társadalmi Felzárkózásért Felelős Helyettes Államtitkárság, Emberi Erőforrások Minisztériuma, Innovációs és Technológiai Minisztérium, Magyar Faluszövetség, Magyar Önkormányzatok Szövetsége, Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége, Biztonságos és Élhető Városokért Egyesület, eDemokrácia Egyesület, Homo Eocologicus Alapítvány, Országos Polgárőr Szövetség) delegáltjai. Az Irányító Bizottság munkáját a TÖOSZ által kinevezett projektmenedzser segíti. Az Irányító Bizottság egyszerű többséggel dönt valamennyi felmerülő kérdésben.

Az Irányító Bizottság tagjainak joga és lehetősége van más intézményeket, döntéshozókat javasolni a munkájukban való részvételre, szakértőket javasolni a Szakértői Testületbe, és azokat közös döntéssel kinevezni.

Az Irányító Bizottság határozza meg a pályázati kiírást tartalmazó kiadvány kritériumait, pályázati feltételeit, a kiválasztási eljárást, és felügyeli a Szakértői Tanács kiválasztási eljárását. Elfogadja a képzési programot, meghatározza a képzési lehetőségeket és kötelezettségeket a Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Díj nyertesei számára; irányítja az esettanulmányok széles körű terjesztését; aktív kommunikációs eszközökkel támogatja a Program végrehajtását; együttműködik a záróünnepség szervezésében.

A Szakértői Testület önkormányzati gyakorlattal rendelkező szakembereit az Irányító Bizottság delegálja. A Szakértői Testületet a TÖOSZ Titkársága adminisztratív támogatásban részesíti. A Szakértői Testület feladata a beérkezett pályázatok értékelése, és a díjazásra érdemes gyakorlatokra vonatkozó javaslattétel az Irányító Bizottságnak. A Szakértői Testület tagjai a Program végrehajtása során a TÖOSZ-szal, illetve a projektmenedzserrel együttműködve részt vesznek a pályázati kiírás témájának meghatározásában, pontosításában; a kritériumok/indikátorok meghatározásában valamennyi pályázati területen; rövid listát készítenek azon beérkezett önkormányzati pályázatokból, amelyek helyszíni vizsgálatot igényelnek; közreműködnek a meghatározott önkormányzati gyakorlatok helyszíni ellenőrzésében; a legjobb gyakorlatok kiválasztásának előkészítésében.

A Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége (dr. Gyergyák Ferenc főtitkár és Kolin-Sabján Katalin projektmenedzser: sabjan@toosz.hu) támogatja és megszervezi az Irányító Bizottság és a Szakértői Testület munkáját.

Mi történt a prezentációs döntő előtt?

A Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Program Irányító Bizottsága a COVID-19 koronavírus-járvány miatt a pandémiás helyzetre tekintettel a 2020. évi pályázat eljárás és prezentációs zárókonferencia online módon történő megtartásáról döntött, nem kívánva megszakítani a 2008 óta évente lebonyolításra kerülő Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Programot. Az Irányító Bizottság a szakértői írásbeli értékeléseket figyelembe véve 2020. július 17-én – a 2020. július 2-ai határidőig beérkezett – 27 pályázat közül választotta ki azt a 16 jó gyakorlatot, amelyet a szakértők és az Irányító Bizottság tagjai megtekintettek. A helyszíni látogatások 2020. szeptember 4-től 2020. szeptember 22-ig tartó időszakában valamennyi településre online ellátogattak az Irányító Bizottság tagjai, illetve a program szakértői. A program ütemezése alapján a 2020. október 12-ei találkozón az Irányító Bizottság tagjai a helyszíni tapasztalatokat összegezve hoztak döntést a prezentációs döntőbe jutó önkormányzati gyakorlatokról.

A helyszíni látogatások inspiráló és fontos részei a pályázati folyamatnak, hiszen mindenütt olyan jó gyakorlatokat nézhetek meg a szakértők, amikre méltán lehetnek büszkék a helyiek. A kiválasztás alapja végül sokkal inkább a kiírás céljainak való megfelelés volt, ezért arra buzdítunk mindenkit, hogy olvassák és alkalmazzák bátran bármelyik beérkezett pályázati anyagot, hiszen azokban számos innováció, ötlet, adott esetben követendő szemlélet ölt testet.

A Legjobb Önkormányzati Gyakorlat Díj elnyerésének feltételei

A Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Program 2020 pályázatban bemutatott jó gyakorlatok bírálati szempontjai:

A 2020-as év pályázati szakaszában a koronavírus okozta járvány negatív hatásainak ellensúlyozása, megelőzés, válságkezelés és újjáépítés áll a középpontban. Valamennyi jó gyakorlatnak meg kell felelnie az alábbi

szempontoknak, de elsősorban az aktuális társadalmi és gazdasági válságra adott jó válasz kritériumának.

Elfogadottság és együttműködés. A jó gyakorlat tervezését és bevezetését megfelelő egyeztetések kísérték-e, amelyek során sikerült-e megegyezésre jutni a jó gyakorlat tartalmáról és az együttműködés megvalósításáról.

Átláthatóság és nyitottság. A jó gyakorlat kialakítását segítő döntések jól definiáltak-e és közérthető formában hozzáférhetőek-e. Kialakításuk során konzultáltak-e résztvevőkkel, és van-e lehetőség a közreműködésükre a megvalósítás szakaszában. Törekedett-e a települési önkormányzat az aktív részvétel támogatására.

Hatásosság. A jó gyakorlat megvalósította-e a kitűzött célt, van-e pozitív hatása, esetleg hatást gyakorol-e más kapcsolódó területek gyakorlataira, a lakosok pozitívan értékelik-e.

Hatékonyosság. A jó gyakorlat bevezetése jelentős, mérhető hatékonyságjavulást eredményezett-e.

Fontosság. A jó gyakorlat hozzájárul-e a település egy vagy több problémájának megoldásához. Olyan probléma megoldásához járul-e hozzá, amely sok településen jellemző, és kevésbé ismert a megoldása.

Fenntarthatóság. A jó gyakorlat intézményesült-e és integrálódott-e az önkormányzat cselekvéssorába, megalapozott-e a pénzügyi és szervezeti fenntarthatósága.

Megismételhetőség. A jó gyakorlat bevezethető-e több más településen különösebb probléma nélkül.

Azok a települési önkormányzatok, amelyek a maguk megítélése szerint valami új és másutt is alkalmazható jó gyakorlatot alakítottak ki, pályázhatnak a Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Díjra.

A Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Díj elnyerésére irányuló pályázat benyújtásával a pályázó önkormányzat vállalta, hogy a TÖOSZ-szal kötendő szerződés szerint a saját, díjazott gyakorlatát más települési önkormányzatokkal megismerteti. Annak érdekében, hogy a tudás széles körben, az ország más részein is hasznosulhasson a nyertesek a legjobb gyakorlatukat bemutató fontosabb információkat nyílt napok, szakmai konferenciák, tanulmányutak, internetes bemutatkozás keretében adják át. A Program a nyertes települési önkormányzatok képviselőinek mindehhez felkészítő képzést kínál.

A kiválasztás

A TÖOSZ összegzést készített a befogadott pályázatokról, amelyek közül a Szakértői Testület tagjai témánként rövid listát készítettek a helyszíni vizsgálatot igénylő jó gyakorlatokról.

A projektmenedzser az Irányító Bizottság és a Szakértői Testület egy-két tagjával – a járványügyi helyzet miatt online konferenciabeszélgetés formájában – helyszíni látogatást tettek a listán szerepeltetett jó gyakorlatok pályázattal érintett településen történő megtekintésére. A látogatók a helyi vezetőket felkérték a jó gyakorlat ismertetésére; így lehetőség adódott azon részletek bemutatására is, amelyek a pályázatból esetleg kimaradtak, ám a Program szempontjából fontosak.

A korábbi módszertanhoz képest jelentős változás volt, hogy a járványügyi helyzet miatt online történt a helyszíni ellenőrzés. Ez azt jelentette, hogy elvárt volt a pályázóktól, hogy arra a fél napra tegyék lehetővé az Interneten keresztül azokkal a kulcsszemélyekkel a konferenciabeszélgetést, akiket előzetesen a szakértők megjelöltek. A félnapos, pontos napirendek szerint zajló intenzív szakmai eszmecsere, online közvetítés a pályázó által megjelölt helyi felelőssel lehetővé tette azt is, hogy a korábbiaktól eltérően akár minden IB-tag és szakértő bekapcsolódhasson a helyszíni ellenőrzésbe.

A helyszíni tapasztalatok nyomán meghívást kaptak a Díjra esélyes pályázó települési önkormányzatok, hogy a saját jó gyakorlatukat szakmai konferencián ún. „prezentációs döntő” keretében a nyilvánosság előtt ismertessék, majd a Szakértői Testület javaslatának figyelembevételével az Irányító Bizottság döntése alapján született meg a döntés a Legjobb Önkormányzati Gyakorlat Díj odaítéléséről.

A díjátadó ünnepség

A Programot a járványügyi helyzet miatt online szakmai konferencia keretében zártuk 2020. november 25-én, ahol a szélesebb szakmai közönség előtt zajlott a „prezentációs döntő”.

A legjobb gyakorlatok terjesztése

A Program sikeres pályázatait benyújtó települési önkormányzatok felkérést kaptak, hogy a TÖOSZ-szal kötendő szerződésben rögzítsék a maguk jó gyakorlatának szélesebb körű ismertetéséhez szükséges csatornákat és módszereket.

A Program irányítói tanácsadással és információkkal segítik a legjobb gyakorlatok kommunikációját.

A nyertes települési önkormányzatok vállalták, hogy meghatározott számú önkormányzat képviselőit fogadva ismertetik a maguk díjazott jó gyakorlatát. A tudásátadás folyamata további innovációk forrása lehet, mert a fogadó települési önkormányzatok is hasznosítható ötleteket meríthetnek a szakmai párbeszédéből.

A TÖOSZ és a Programban résztvevő szervezetek a maguk információs csatornáin népszerűsítik a legjobb gyakorlatokat, segítvén ezáltal azokat a települési önkormányzatokat, amelyek problémáira e gyakorlatok megoldást kínálnak.

Hogyan lehetett pályázni?

Valamennyi magyarországi települési önkormányzat előtt nyitva állt a lehetőség, hogy elnyerhesse a Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Díját.

Pályázni a www.toosz.hu internetes honlapról letölthető pályázati formanyomtatvány elektronikus kitöltésével lehetett (minden témakörben egyedi formanyomtatványt kellett alkalmazni). A pályázatot egy-egy elektronikus példányban (word és pdf formátumban, a sabjan@toosz.hu e-mail címre) kell benyújtani, legkésőbb 2020. július 2-án 24 óráig.

A pályázat további érvényességi feltételei:

- egy 8-10 szöveges-képes diából álló MS Power Point (ppt) prezentáció és egy 2 perces videó, amelyet a pályázat elektronikus példányával együtt kellett megküldeni a sabjan@toosz.hu e-mail címre [;
- a polgármester eredeti aláírásával (az egyedi pályázatoknál esetlegesen megjelölt feltételekkel történő kiegészítés mellett) kellett ellátni;
- hiánypótlásra nem volt lehetőség.

A pályázathoz a jó gyakorlat eredményeit bemutató dokumentumok, kiadványok, fotók anyagát az önkormányzat honlapjára feltöltve és a linket beillesztve volt lehetőség megküldeni. A pályázó a mellékletek megküldésével hozzájárult a dokumentumok, kiadványok, fotók és videók szabad felhasználásához. A pályázat beérkezéséről 24 órán belül visszajelzést küldtünk e-mailben.

Az Irányító Bizottság fenntartotta a jogot, hogy bármely kategória tekintetében nem hirdet győztest. Bármely felmerülő kérdésével a TÖOSZ Titkárságához lehetett fordulni a következő elérhetőségek valamelyikén: (06 30) 436 0260 vagy (06 1) 322 7407 telefonszámon és a sabjan@toosz.hu e-mail címen.

Pályázati témák a 2020. évben

Helyi gazdaságélénkítési, önkormányzati tőkevonzási jó gyakorlatok

A pályázat célja

A települések eltérő esélyekkel indultak a gazdasági versenyben. Földrajzi elhelyezkedésük, természeti adottságaik, belső erőforrásaik, ismertségük, és még sok más – az aktuális településmenedzsmenten túlmutató – tényező befolyásolja a befektetési és vállalkozási kedvet a településen. A helyi gazdasági környezet javításának egyes tényezői messze túlmutatnak a helyi vezetés képességein. Ugyanakkor vannak olyan tényezők, amelyek javítására komoly lépéseket tehet a helyi vezetés.

Pályázati feltételek, illetve a benyújtás módja

Ebben a témában olyan gyakorlatok leírását vártuk, amelyek a helyi gazdasági környezetet javították. A gyakorlat megítélésében az innováció fontos elem. Azonban innovációnak nemcsak a korszakalkotóan új, még sohasem látott megoldásokat tekintettük, hanem az újítást a kiinduló állapothoz képest ítéltük meg. Így bármely olyan gyakorlat pályázhatott, amely valami újat vezetett be, amely hozzájárult a helyi gazdasági környezet javításához, nem kizárólag a település helyzeti előnyeire, adottságaira építve és más adottságú településen is megvalósítható. Fontos elem volt továbbá a megítélésben, hogy a gyakorlat a jelen speciális, a járvány által előidézett sajátos körülmények között végrehajtható legyen és válaszoljon az aktuális problémákra, valamint hogy a gyakorlat saját kezdeményezés keretében került bevezetésre, fenntartható, és intézményesült.

Ilyen gyakorlat lehetett az ügyintézési idő csökkentését, a kiszámíthatóságot, az információ-áramlást, kommunikációt, a település ismertségét javító intézkedés, az intézményfejlesztés, a helyi gazdaságfejlesztési stratégiát megalapozó elemzés, a helyi emberi erőforrást a megcélzott piaci szegmenshez illesztő tevékenység stb.

A pályázatokat az általános kiírási feltételek („Hogyan pályázzunk?”) szerint kellett elkészíteni és benyújtani.

Társadalmi felzárkózási jó gyakorlatok – a szegénység elleni küzdelem hatékony helyi módszerei

A pályázat célja

A magyar társadalomnak a koronavírus okozta válság következményei nyomán kell megtalálnia a szegénységet okozó, illetve a szegénységből adódó problémák hatékony kezelésének új módszereit. A szélsőséges élethelyzetek, kirívó társadalmi különbségek, a társadalmi zárványok kialakulása, s az ehhez kapcsolódó esélytelenség, a hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése az egész társadalom stabilitását, fenntarthatóságát veszélyezteti. A társadalmi kohézió hiánya, a magyar társadalom jellemző – életkori, nemzetiségi, területi stb. – vetületeiben tapasztalható dezintegrációs, társadalmi különállási folyamatok egyben a gazdasági fejlődés akadályai is.

Jelen felhívás azoknak az önkormányzati vezetőknek szól, akik hatékony módszert találtak a szegénység elleni küzdelemhez helyi szinten.

Az utóbbi években számos hazai és uniós program támogatott hasonló célú kezdeményezéseket, sajnos ezek jelentős része a források kimerülése után szép lassan megszűnt. Ezért fontos megtalálni azokat a programokat/programelemeket, amelyek akár ezen programok folytatásaként, akár ezekre alapozva a helyi mindennapok részévé válva valódi integrációs tényezővé tudnak erősödni.

A társadalmi felzárkózás sikere nagymértékben függ a helyi közösségek potenciáljától. A kérdés az, hogy milyen együttműködések képesek segítséget nyújtani a társadalmi szempontból szegregálódó közösségek tagjainak, miként tudják az önkormányzatok bevonni őket a társadalmi felzárkózás folyamataiba.

Fontos szempont volt, hogy az egyes települések jelenítsék meg, hogy milyen eszközökkel tudták a jelen pályázat célcsoportját megszólítani, majd a kialakult együttműködések fenntartani, esetleg újakat generálni.

A pályázatokban valódi, a hétköznapokban ténylegesen megvalósuló közös munka bemutatását vártuk.

Pályázati feltételek, illetve a benyújtás módja

Olyan jó gyakorlatok bemutatását, amelyben a pályázó ismerteti:

- a program indulásának hátterét,
- a program célját,
- a jó gyakorlat eredményeit,
- a jó gyakorlat kapcsolódását az adott önkormányzat HEP-jéhez, illetve annak intézkedési tervéhez.

A pályázatokat az általános kiírási feltételek („Hogyan pályázzunk?”) szerint kellett elkészíteni és benyújtani.

Helyi közbiztonsági jó gyakorlatok

A pályázat célja

A pályázat célja a települési önkormányzat és a helyi polgárőr egyesület együttműködésén alapuló olyan közös programok felkutatása és ismertetése, amely a koronavírus járvány előidézte új helyzetben adekvát választ nyújtott a helyi közbiztonság javítására, megőrzésére. További elvárt feltételek voltak:

- amely motiválja a 14. életévüket betöltött kiskorúakat, hogy ifjú polgárőrnek jelentkezzenek,
- amelynek megvalósításához a települési önkormányzat és a helyi polgárőr egyesület együttműködése szükséges,
- amelyből egyértelműen kitűnik, hogy a települési önkormányzat és a polgárőr egyesület vezetői között rendszeres a kommunikáció és kapcsolattartás.

A „jó gyakorlatok” más településekkel történő megismertetése lehetőséget teremt arra, hogy a fiatalabb generáció hatékonyabb közreműködést vállaljon a polgárőrségen belül.

Pályázati feltételek, illetve a benyújtás módja

1. A pályázaton résztvevő településen legalább három éve hatékony és eredményes polgárőr egyesület működjön.
2. A település polgárőr egyesülete rendelkezzen legalább 5 fő – polgárőr igazolvánnyal rendelkező, vagy a pályázat benyújtását megelőzően már benyújtott igazolvány igénylőlappal rendelkező – ifjú polgárőrrel.
3. A település önkormányzata és a polgárőr egyesület rendelkezzen együttműködési megállapodással.

4. A település önkormányzata rendelkezzen bűnmegelőzési koncepcióval, amelyet az önkormányzat képviselő-testülete elfogadott.
5. Legyen stabil a település (fővárosi kerület) bűnügyi helyzete, javuló tendenciát mutasson a közbiztonság, a civil társadalmi bűnmegelőzés keretében pedig jelentős eredményeket tudjanak felmutatni, amely tükröződik a helyi bűncselekmények számának csökkenésében.
6. A települési önkormányzat és a polgárőr szervezet – a település sajátosságainak megfelelően – tartson kapcsolatot, működjön együtt a rendőrséggel.

A pályázatot a település (fővárosi kerület) önkormányzata és a polgárőr egyesülete közösen nyújthatta be a Települési Önkormányzatok Országos Szövetségéhez.

A pályázatnak részletesen tartalmaznia kellett a „jó gyakorlat” bemutatását, a levonható következtetésekkel és eredményekkel együtt. Fontos volt, hogy a bemutatott gyakorlat a polgárőr törvény és a polgárőrség céljaival összhangban, a település lakossága által kedvelt, igényelt tevékenység legyen. A „jó gyakorlat” alkalmas kellett legyen arra, hogy az ifjú polgárőrök toborzása tekintetében más település is másolhassa, adaptálhassa.

A pályázatot egy-egy elektronikus példányban (word és pdf formátumban a sabjan@toosz.hu e-mail címre) kellett benyújtani.

A pályázat további érvényességi feltételei voltak:

- egy 8-10 szöveges-képes diából álló MS Power Point (ppt) prezentáció és egy 2 perces videó, amelyet a pályázat elektronikus példányával együtt kell megküldeni a sabjan@toosz.hu e-mail címre;
- a polgármester és az egyesületi elnök eredeti aláírásával (az egyedi pályázatoknál esetlegesen megjelölt feltételekkel történő kiegészítés mellett) kellett ellátni.

A pályázathoz a jó gyakorlat eredményeit bemutató dokumentumok, kiadványok, fotók anyagát az önkormányzat honlapjára feltöltve és a linket beillesztve volt lehetőség megküldeni. A pályázó a mellékletek megküldésével hozzájárult a dokumentumok, kiadványok, fotók szabad felhasználásához.

A pályázat anyagához a következő dokumentumokat kellett csatolni:

- a település önkormányzata és a helyi polgárőr egyesület együttműködési megállapodása;
- a területi (megyei vagy fővárosi) polgárőr szövetség elnökének igazolása arról, hogy a település polgárőr egyesülete rendelkezik a pályázati feltételek szerinti 5 fő ifjú polgárőrrel;
- a területileg illetékes rendőrkapitányság vezetőjének támogató nyilatkozata;

- a település önkormányzata képviselő-testületének határozata a bűnmegelőzési koncepció elfogadásáról.

A pályázathoz a jó gyakorlat eredményeit bemutató dokumentumok, kiadványok, fotók anyagát az önkormányzat honlapjára feltöltve és a linket beillesztve volt lehetőség megküldeni. A pályázó a mellékletek megküldésével hozzájárult a dokumentumok, kiadványok, fotók szabad felhasználásához.

Önkormányzati jó gyakorlatok az idősellátásban

A pályázat célja

Az Országgyűlés a 81/2009. (X. 2.) OGY határozatával elfogadta az Idősügyi Nemzeti Stratégiát 2009-2034-ig terjedő időszakra, amely meghatározza a fejlesztendő területeket, a benne foglaltak komplex gyakorlati végrehajtásának megvalósítását. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdése szabályozza a helyi önkormányzatok szociális alapellátási kötelezettségét. A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló törvény foglalja magában az időskorúak által is az önkormányzattól igénybe vehető pénzbeli és természetbeni ellátásokat, valamint a számukra nyújtható szociális szolgáltatásokat – alapszolgáltatásokat, valamint szakosított ellátási formákat.

Jelen felhívás célja olyan jó gyakorlatok keresése volt, amelyekkel az idősgondozásban minőségi szolgáltatásokat nyújtanak az idős emberek számára. Az önkormányzati szolgáltatásoknak követniük kell a társadalmi szerkezet változásait, az életmód, az információs technológiák villámgyors fejlődését. Innovatív megoldásokra van szükség az aktív és egészséges idősödés támogatásához, az idős emberek életvitelének, életminőségének javításához, az infokommunikációs fejlesztések megvalósításához. A tevékeny idős kor egyik alapeleme az intézményi korlátok lebontása, az idősek képessé tételére az öngondoskodásra. Az idős korról kapcsolatban folyamatosan egy szemléletváltás következményeit látjuk. Folyamatban van az idősekről alkotott társadalomkép újraértelmezése. Megjelenik a tevékeny és aktív idős kort élő ember alakja, aki a nyugdíjba vonulása után is a társadalom integráns része lesz.

Pályázati feltételek, illetve a benyújtás módja

A pályázatban valódi, a hétköznapokban ténylegesen megvalósuló munka bemutatását vártuk, amelyből úgy az ellátásban dolgozók, mint az ellátottak részéről a koronavírus járvány által előidézett kihívásokra adott sikeres helyi válaszok megismerhetők.

A felhívás nem kívánta egyetlen tématerületre leszűkíteni a pályázati lehetőséget az idősgondozásban, de előnyben részesítette azokat az önkormányzati tevékenységeket, amelyek a tevékeny idős kor kiteljesedését támogató megoldásokat, az időskori közösségfejlesztést, a szociális szolgáltatások komplex formában történő ellátását, a modern infokommunikációs eszközök alkalmazását, az idősgondozási minőségi szolgáltatásokat, valamint az otthonápolási szolgáltatásokkal kapcsolatos jó gyakorlatokat mutatták be.

Továbbá előnyt élveztek az egészségügyi és szociális szektor együttműködésével, valamint a célzott partnerségben (civil szervezetek, egyházak, egyéb szervezetek) megvalósuló programok.

Olyan jó gyakorlatokra is számítottunk, ahol esetleg az idősgondozás terén innovatív ötleteket alkalmaznak (pl. szociális vállalkozások útján megvalósuló szolgáltatások). Olyan megoldásokat kerestünk, amelyek egyaránt költséghatékonyak az ellátottak és az önkormányzat számára is. Az önkormányzati jó gyakorlatnak kapcsolódnia kellett az adott önkormányzat idősügyi stratégiájához, annak intézkedési tervéhez, valamint a település helyi esélyegyenlőségi programjához.

A pályázatokat az általános kiírási feltételek („Hogyan pályázzunk?”) szerint kellett elkészíteni és benyújtani.

Az Irányító Bizottság fenntartotta a jogot, hogy ezen a tématerületen lakosságszám szerinti kategóriák szerint történjen az elbírálás, így lehetőség nyílt a különböző földrajzi, gazdasági és társadalmi helyzetben levő önkormányzatok követendő példáinak elismerésére.

Önkormányzati innovációk

A pályázat célja

Ebben a témakörben vártuk azokat az önkormányzati innovációkat, amelyek bármely – a fentiekől eltérő – témában valósultak meg, és a 2020-as év speciális gazdasági, társadalmi kihívásaira megfelelő választ adhatnak más településen is.

Pályázati feltételek, illetve a benyújtás módja

Fontos szempont volt, hogy már kipróbált és sikerrel végrehajtott projekt, kezdeményezés vagy tevékenység legyen, amely megfelel az önkormányzatiság alapelveinek és a jelen kiírás feltételeinek.

A pályázatnak meg kellett felelnie – a fentiekben már részletesen ismertetett – elfogadottság és együttműködés; átláthatóság és nyitottság; hatásosság; hatékonyság; fontosság; fenntarthatóság; megismételhetőség feltételeinek.

A pályázatokat az általános kiírási feltételek („Hogyan pályázzunk?”) szerint kellett elkészíteni és benyújtani.

Tanulási program

A pályázati szakaszban 5 témakörben 5 online konferenciára került sor, amelyekhez bárki csatlakozhatott 2020. május 1. és 2020. június 1. között.

A konferenciák maximum 3 óra időtartamban kerültek megrendezésre. Felkészült előadókat kértünk fel, akik egyrészt átfogó képet adtak röviden 10 percben az aktuális témában a magyar önkormányzatok helyzetéről, eddigi eredményekről, majd kormányzati releváns szakemberek aktuális tájékoztatást adtak az adott témáról, központi törekvésekről. A végén moderált beszélgetésre került sor a résztvevőkkel. A konferenciák célja volt, hogy feltárjuk, pontosítsuk a témaköreinket, beszélgessünk a jövőbeni lehetőségekről, tervekről és inspirációkat nyújtsunk és gyűjtsünk egymástól egymásnak.

A Program az új globális válság miatt új lokális elemmel egészült ki: nemzetközi önkormányzati szakmai hálózatunkon keresztül más európai országok önkormányzatainak hatékony helyi válaszait, megoldásait mutattuk be; és a hazai eredményeket is népszerűsítettük.

Célunk volt, hogy élő tudásbázisként segíthessük az önkormányzatokat a jobb hatékonyság és új megoldások érdekében.

2020. évi beérkezett pályázatok

Helyi gazdaságélénkítési, önkormányzati tőkevonzási jó gyakorlatok

Önkormányzat	Pályázat címe
Kunsziget	A gazdaság ereje Kunsziget életében

Mivel ebben a meghirdetett témában csak egy pályázat érkezett, ezért az Irányító Bizottság a beérkezett pályázatot az *Önkormányzati innovációk* témakörrel összevonva, annak keretében bírálta el.

Társadalmi felzárkózási jó gyakorlatok – a szegénység elleni küzdelem hatékony helyi módszerei

Önkormányzat	Pályázat címe
Eger	Felzárkózást támogató innovatív közösségi alapú kríziskezelés
Budapest XIII. Kerület	Nem vagy egyedül: hívd a Previ Stúdiót
Hódmezővásárhely	PETRA Modellprogram
Szarvas	Mindenki karácsonya

Helyi közbiztonsági jó gyakorlatok

Önkormányzat	Pályázat címe
Arló	Tegyünk együtt a helyi közbiztonságért!
Budapest XIII. Kerület	Nem hagyunk szó nélkül!
Kunsziget	Kunsziget biztonságáért a megváltozott helyzetben

Önkormányzati jó gyakorlatok az idősellátásban

Önkormányzat	Pályázat címe
Alsómocsolád	Új utakon a minőségi időskorért
Budapest XIII. Kerület	„Halló! Beszélgessünk!” – a segítségnyújtás nem csak pénz kérdése.
Kozármisleny	Időseink védelmében a Kozármislenyi veszélyhelyzeti munkacsoport.
Méhkerék	Összefogással az időseinkért a koronavírus ellen!
Nyíregyháza	A szociális ellátások szerepe, fontossága az idős ellátásban (A helyi méltányossági ápolási díj és a házi segítségnyújtás rendszerének együttműködése Nyíregyházán)
Szarvas	„Továbbra sem egyedül” – Szarvasi idősek adekvált gondozása pandémia idején
Tetétlen	Idősekkel fiatalosan – Tetételenen

Önkormányzati innovációk

Önkormányzat	Pályázat címe
Abony	Együtt sikerült! Abony összetartó közösséggé vált az elmúlt hónapokban!
Alsómocsolád	Alsómocsolád közössége a koronavírus árnyékában
Bábolna	Lakossági szűrővizsgálatok önkormányzati ösztönzése helyi adómentesség biztosításán keresztül
Budapest II. Kerület	Vigyázzunk egymásra, vigyázzunk Budára! -összefogás és innovatív tájékoztatás a világjárvány idején
Budapest IX. Kerület	A tetőn zenélve – Ferencvárosi innovációk pandémia alatt
Budapest VIII. Kerület	Közösségi segítőrendszer szervezése a pandémiás időszakban
Budapest XIII. Kerület	"Segítsünk egymásnak, hogy közösen segíthessünk a rászorultaknak" – üzletek, gyógyszertárak együttműködése az önkormányzattal
Budapest XV. Kerület	Újszerű, digitális segítségnyújtó platform a COVID-19 járvány ideje alatt.
Budapest IV. Kerület	Állatmentő Liga Újpesten, különös tekintettel a veszélyhelyzet ideje alatt.
Érd	A pandémiás válság kezelése Érd Megyei Jogú Városban
Méhkerék	Együtt Méhkerékért
Szada	A Fény Világnapja Szadán – önkormányzat és civilek együtt a közösségért nehéz helyzetekben is

A 2020. évi pályázat nyertesei

A Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Program 2020. november 25-ei – a COVID-19 koronavírus-járvány miatt online – záró konferenciáján a döntőbe jutott települések képviselői 105 résztvevő előtt mutatták be megvalósított jó gyakorlatukat. A díjak odaítéléséről ezt követően döntött a program Irányító Bizottsága, összesen 10 önkormányzat 13 pályázata részesült elismerésben.

A 11 tagból (Belügyminisztérium Önkormányzati Államtitkárság, Belügyminisztérium Társadalmi Felzárkózásért Felelős Helyettes Államtitkárság, Emberi Erőforrások Minisztériuma, Innovációs és Technológiai Minisztérium, Magyar Faluszövetség, Magyar Önkormányzatok Szövetsége, Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége, Biztonságos és Élhető Városokért Egyesület, eDemokrácia Egyesület, Homo Eocologicus Alapítvány, Országos Polgárőr Szövetség) álló Irányító Bizottság minden tagja egy-egy szavazattal bírt és egyszerű többséggel hozott döntéseket. A helyezések végső sorrendje három lépcsőn keresztül alakult, az Irányító Bizottság sokszor kihívásokkal szembesült az alma és a körte összehasonlításának analógiájára.

A Program lényegét az egymástól való tanulás adja, az új és innovatív ötletek és programok cseréje. Az írásbeli pályázatokat szakértők pontozták, ami alapján az Irányító Bizottság meghatározta a megtekintésre érdemes jó gyakorlatokat. Így látogattak meg a szakértők és az Irányító Bizottság tagjai 16 jó gyakorlatot, amiből 14 jutott a döntőbe.

Díjak – Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Program 2020

(A jó gyakorlat céljaival egyező célokra használhatja fel az önkormányzat)

Társadalmi felzárkózási jó gyakorlatok – a szegénység elleni küzdelem hatékony helyi módszerei témakörben (a Belügyminisztérium támogatásával):

1. díj: 1 700 000 Ft + 3 fő részt vehet a TÖOSZ "változásmenedzsment" tudásprogramjában
2. díj: 1 200 000 Ft + 2 fő részt vehet a TÖOSZ "változásmenedzsment" tudásprogramjában

Helyi közbiztonsági jó gyakorlatok témakörben (a Belügyminisztérium támogatásával):

1. díj: 1 000 000 Ft+ 3 fő részt vehet a TÖOSZ "változásmenedzsment" tudásprogramjában
2. díj: 800 000 Ft + 2 fő részt vehet a TÖOSZ "változásmenedzsment" tudásprogramjában
3. díj: 500 000 Ft + 1 fő részt vehet a TÖOSZ "változásmenedzsment" tudásprogramjában

Önkormányzati jó gyakorlatok az idősellátásban témakörben (az Innovációs és Technológiai Minisztérium támogatásával):

1. díj: 900 000 Ft + 3 fő részt vehet a TÖOSZ "változásmenedzsment" tudásprogramjában
2. díj: 700 000 Ft + 2 fő részt vehet a TÖOSZ "változásmenedzsment" tudásprogramjában
3. díj: 450 000 Ft + 1 fő részt vehet a TÖOSZ "változásmenedzsment" tudásprogramjában

Innovációs gyakorlatok versenye (az Innovációs és Technológiai Minisztérium támogatásával):

1. díj: 900 000 Ft + 3 fő részt vehet a TÖOSZ "változásmenedzsment" tudásprogramjában
2. díj: 700 000 Ft + 2 fő részt vehet a TÖOSZ "változásmenedzsment" tudásprogramjában
3. díj: 450 000 Ft + 1 fő részt vehet a TÖOSZ "változásmenedzsment" tudásprogramjában

Közönségdíj a közönség szavazatai alapján a prezentációs döntőben részt vevő pályázatok közül: egy 100 000 Ft értékű projektor, valamint **ajándéktárgyak** sorsolása a közönségdíjra szavazók között.

A döntős pályázók 2020. november 25-én bemutatott prezentációit követően az Irányító Bizottság tagjainak szavazata alapján a végeredmények:

Társadalmi felzárkózási jó gyakorlatok – a szegénység elleni küzdelem hatékony helyi módszerei

I. helyezés:

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata „Felzárkózást támogató innovatív közösségi alapú kríziskezelés” című pályázatával

Lakosok száma: 55 843 fő

Eger a dinamikusan fejlődő magyar városok közé tartozik, Észak-Magyarország második legnépesebb városa.

A jó gyakorlat kiindulási pontja volt a korábban megkezdett közösségfejlesztési folyamat, amely a közösséget megerősítette, így jobb eséllyel indultak a vírus által előidézett problémák legyőzésére. Gondot okozott az embereknek a szalai városrészben a digitális oktatásra történő átállás, a kapcsolatok beszűkülése, a tankötelezettség teljesítése, a mindennapi megélhetéshez kapcsolódó szükségletek kielégítése és az igénybe vehető szolgáltatások elérésének akadályoztatása.

Közösségi alapú megoldásokat szerveztek, amelynek központi eleme a SZATECS – Szaláért Tevők Csoportja –, amelynek tagjai rendszeres önkormányzati megbeszélések során kialakították azt a folyamatosan működő Szakmai Teamet, amely hatékonyan tudott a krízis helyzetre új megoldásokat kidolgozni. A Szakmai Team résztvevői lett az önkormányzat a szakirodák vezetőivel; a SZATECS, a gyermekjóléti intézmények, az Eszterházy Károly Egyetem, az Egri Roma Szakkollégium, a rendőrség és civil szervezetek, akik egy új, közösségi alapú komplex problémamegoldásba kezdtek.

Az innovatív, komplex közösségi alapú kríziskezelés a vészhelyzet kihirdetése során azonnal kezdetét vette, egy megbeszélést hívtak össze a SZATECS vezetősége, az Egri Roma Szakkollégium vezetősége és az önkormányzat képviselőivel, és elindult a stratégia kidolgozása.

Az innovatív közösségi alapú társadalmi felzárkózást támogató jó gyakorlat során az alábbi tevékenységeket valósították meg:

- családok felkeresése, igények felmérése (SZATECS tapasztalati szakértők);
- családok motiválása, bevonása a tanulás támogató tevékenységbe (SZATECS tapasztalati szakértők);

- eszközigény felmérése, beszerzése (gyermekjóléti intézmények);
- adománygyűjtés koordinálása (gyermekjóléti intézmények, SZATECS tapasztalati szakértők);
- idősek támogatásának megszervezése Szívesség Szolgálat bevezetésével (SZATECS, gyermekjóléti intézmények);
- tanulástámogatás (Egri Roma Szakkollégium tagjai);
- megbeszélések koordinálása (önkormányzat, Egri Roma Szakkollégium).

Részeredmények már látszanak, hiszen több mint 10 gyermeket korrepetáltak online, akik sikeresen fejezték be tanulmányaikat, megelőzve ezzel az iskolai lemorzsolódást. A gyermekek tanulás támogatása mellett az egyetemi hallgatók szupervíziókon bizonyították, hogy sikeresek voltak a családok iskolával kapcsolatos attitűdjének pozitív irányú változásában is. A szülők elfogadták a segítséget és gyermekeiket kapacitálták a korrepetáláson való részvételre. Az adományosztás a korábbi tapasztalatokkal ellentétben sokkal kisebb feszültséggel zajlott. 161 szegregált területen lakó család került a Család és Gyermekjóléti Szolgálat látókörébe a beérkező jelzések alapján, akiknél természetbeni juttatásra volt szükség, ebből 94 családot értek el a SZATECS segítségével, ami 341 személyt jelentett.

A hallgatói befektetett munka szupervíziója és szakmai segítése: a mentori feladatok ellátását az Egri Roma Szakkollégium költségtérítés nélkül vállalta. Az adománycsomagok költsége kb. 500.000 Ft összeget tett ki. Az adományok elsősorban karitatív és civil szervezetek felajánlásaiból képződtek. A jó gyakorlat humánerőforrását a gyermekjóléti intézmények szakemberei, a SZATECS, a Szakmai Team, az Egri Roma Szakkollégium oktatói alkották.

II. helyezés:

Budapest Főváros XIII. Kerület Önkormányzata „Nem vagy egyedül: hívd a Previ Stúdiót” című pályázatával

Lakosok száma: 116 119 fő

Budapest Főváros XIII. kerülete Budapesten a harmadik, az országban a nyolcadik legnépesebb közigazgatási egység. Az önkormányzat 1995 óta elkötelezett az esélyegyenlőség feltételeinek megteremtése iránt. A koronavírus járvány magyarországi első regisztrált esetét követően az önkormányzat valamennyi intézménye és gazdasági társasága haladéktalanul megkezdte az önkormányzati

közszolgáltatások folyamatosságát biztosító intézkedés sorozat előkészítését, különös tekintettel az esélyegyenlőségi program kiemelt célcsoportjaira.

A Prevenációs Központ meglévő szolgáltatásainak újragondolásával elindult a „*Nem vagy egyedül: hívd a Previ Stúdiót!*” projekt, amely a nap 24 órájában elérhető volt számítógépen és mobiltelefonos applikáción keresztül.

A projekt elemei:

- adományközvetítés (8 cégtől és 26 magánszemélytől kapott adományokat juttattak el családok részére, 43 darab laptop, asztali gép, okos telefon; 182 élelmiszer csomag);
- étkeztetés megszervezése (59 gyermek részére nyújtottak segítséget és biztosították az igénybevétel rendszerességét);
- rendszeres kapcsolat keretében (398 gyermeket, fiatal értek el közvetlenül);
- igény szerinti mentorálás a digitális tanrend során;
- zenei kívánságműsor az otthon tartózkodó fiatalok kérései alapján;
- kötetlen beszélgetés a veszélyhelyzettel kapcsolatos témákban;
- szabadidős foglalkozások: vers-, és mesemondás jelentkezés alapján, hangjátékok és csoportos játékok létrehozása az internetes térben, interaktív foglalkozások szervezése.

A projekt rövid idő alatt nagy népszerűsége tett szert, a Prevenációs Központ stúdióját valóban kora reggeltől az éjszakai órákig hívták a nagyobb részét a korábbi családsegítő munka során megismert, hátrányos helyzetű családokban élő fiatalok, akik örömmel és kreatívan vettek részt a közös informálódási, együttműködési, kikapcsolódási formában.

Karácsonyi Magdolna aljegyző elmondta, hogy a Prevenációs Központ 402 gyermeket és 616 felnőttet gondozott alapellátásban. A szakembereik a virtuális térre terelték át a folyamatos odafigyelést és a támogatás szervezését. A Prevenációs Központban működő Previ Stúdió technikai felszereltsége minimális eszközbeszerzést, a rendelkezésre álló erők és eszközök áttekintését és célirányos csoportosítását követően késedelem nélkül lehetővé tette a projekt gyors beindítását: az ötlet megszületésétől számított második napon meg is hirdették.

A járványhelyzet ideje alatt telefonon folytatott beszélgetés a célcsoporttal 471 alkalommal történt. A projekthez kapcsolódóan a Previ Stúdiót az online térben 7 572 alkalommal érték el a célközönséghez tartozók. A projekt végrehajtása többletforrást nem

igényelt, a programban az önkormányzati intézmények munkatársai vettek részt, akik munkaköri kötelezettségüknek tekintették a veszélyhelyzet ideje alatt, új módon történő munkavégzést.

Helyi közbiztonsági jó gyakorlatok

I. helyezés:

Arló Nagyközség Önkormányzata „*Tegyünk együtt a helyi közbiztonságért!*” című pályázatával

Lakosok száma: 3 880 fő

Arló a leghátrányosabb helyzetű kistérségek egyikében található, a lakosság előregedő, illetve növekszik a sajátos nevelési igényű gyermekek száma. Az általános iskolába járó gyermekek 100%-a a roma nemzetiséghez tartozik. A településen 2008 óta működik polgárőr egyesület, amelynek eredményeként a rendőrségi statisztikák néha javuló, néha stagnáló tendenciát mutatnak. Az egyesület munkája és az önkormányzattal történő szoros együttműködés már több országos, és megyei elismerésben is részesült.

A veszélyhelyzet kihirdetésekor Arlón is el kellett rendelni helyi speciális szabályokat a kormányrendeletekben meghatározottak mellett is, illetve az azokban meghatározottakat is be kellett tartatni. Ez elsősorban nyilván a rendőrség feladata volt, de a folyamatos polgárőr jelenlét ehhez járult hozzá. Amikor a jogszabály lehetőséget biztosított szigorúbb szabályok elrendelésére, azonnal léptek a lakosság védelme érdekében, például az üdülőövezetben vezettek be hétvégenként sajátos szabályokat, melynek kihirdetését és betartatását is az egyesület végezte a legrövidebb határidőn belül. Megsokszorozták a közterületi járőrszolgálatot, ez megnyilvánult gyalogos, kerékpáros, lovas és gépjárművel történő szolgálatellátásban is. Hónap eleji kifizetéseknel az egyesület tagjai a postások mellett láttak el szolgálatot, hogy a lakosok bizonyosan betartsák a szociális távolságtartás szabályait.

II. helyezés:

Kunsziget Község Önkormányzata „*Kunsziget biztonságáért a megváltozott helyzetben*” című pályázatával

Lakosok száma: 1 313 fő

Lakossági igényként, összefogás eredményeként 1998-ban megalakult a Kunsziget Község Polgárőrsége, amelyet segített az önkormányzat erkölcsi és anyagi támogatása és a falu lakossága. A képviselő-testület tagjai fontosnak tartották, hogy részt vegyenek az egyesület tevékenységében.

A két évtizedes együttműködés eredményeként a település és térség biztonsága folyamatosan nő. A veszélyhelyzet idején a polgárőrség és az önkormányzat alternatív megoldásokat keresett a munkahelyek megtartására; védőfelszereléseket, fertőtlenítőszeret biztosítottak. Az egészségügyi és kereskedelmi ellátórendszerek működését biztosították, felügyelték a vásárlási időzóna betartását, mérsékeltek a közterületen tartózkodást, segítették az időseket és rászorulókat. Együttműködtek a generációk munkájuk során, megteremtették az újraindulás feltételeit, állandó jelenlétet biztosítottak, összegyűjtötték a problémákat, csoportokat hoztak létre a megoldásra (egészségügyi, üzleti, mentálhigiénés), közreműködtek a pozitív értékrend megőrzésében. A rendőrségi statisztikák bizonyítják, hogy a bűncselekmények száma alacsony és az elmúlt 5 évben a csökkenés folyamatos, és a lakosság is elégedettségét fejezi ki.

III. helyezés:

Budapest Főváros XIII. Kerület Önkormányzata „Nem hagyunk szó nélkül!” című pályázatával

Lakosok száma: 116 119 fő

A Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzata közbiztonsági jó gyakorlata, hogy az utcai, lakótelep-, ifjúságvédelmi szociális munkások a helyi polgárőrszervezet tagjaival együttműködve, speciális munkacsoportot alkotva fontos szerepet játszhatnak a veszélyhelyzetben. A szakmai egyeztetések alapján a rendőrség és a közterület-felügyelet meghatározott tevékenységét kiegészítve az önkormányzat közbiztonsági referense és kijelölt vezető munkatársai közösen a helyi polgárőrszervezet ifjú aktivistáival, az utcai szociális munkásokkal, lakótelepi szociális asszisztensekkel olyan feladatokat határoztak meg és hajtottak végre, amelyek az előírt szabályok betartását, a vírus terjedésének megakadályozását, a járványhelyzethez kapcsolódó nem kívánatos jelenségek megelőzését segítették elő. A gyalogos, rolleres és kerékpáros speciális szociális munkát időben és térben ütemező terv összeállítását a veszélyeztetett célcsoportok utcai tartózkodási szokásainak elemzése, a kiemelt közterületek, a fontos

közintézmények számbavétele, optimális útvonaltervek kidolgozása előzte meg.

A létrehozott „*Nem hagyjuk szó nélkül!*” munkacsoport tagjai gyorsan reagáltak a változásokra. Feladataik voltak:

- a lakosság tájékoztatása, egy online felület létrehozása;
- az otthon maradás fontosságának hangsúlyozása;
- a szabályt megszegők figyelmeztetése;
- a közbiztonságra veszélyt jelentő események megjelenésekor a rendészeti szervek tájékoztatása;
- a korlátozási szabályok enyhítésével és megszüntetésével egyidejűleg a közterületek, parkok, játszóterek ismételt birtokbavételével összefüggő új szabályoknak való megfelelés;
- a gazdasági szereplők (üzletek, boltok, éttermek, éttermi teraszok), az általuk biztosított szolgáltatások biztonságos igénybevétele, az előírások betartásának segítése.

Önkormányzati jó gyakorlatok az idősellátásban

I. helyezés:

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata „*A szociális ellátások szerepe, fontossága az idősellátásban (A helyi méltányossági ápolási díj és a házi segítségnyújtás rendszerének együttműködése Nyíregyházán*” című pályázatával

Lakosok száma: 119 449 fő

Nyíregyháza Szabolcs-Szatmár-Bereg megye székhelye, dinamikusan fejlődő nagyváros. A térség gazdasági és kulturális motorja, a 60 éven felüliek aránya 24%.

Az önkormányzat a szociális alapszolgáltatások biztosítása mellett több olyan kezdeményezést indított, amely jó gyakorlatként szolgálhat más települések számára is. A pénzbeli ellátások között helyi méltányossági ápolási díjat biztosít elsősorban az idős hozzátartozójukat ápolók számára. Az önkormányzat számára nem kötelező biztosítani e támogatást, de célunk, hogy az idős, ellátásra szoruló személy minél tovább az otthonában maradhasson. A házi segítségnyújtás biztosított, de azok a családok, ahol vállalják az idős, tartósan ápolásra-gondozásra szoruló személy ellátását, ápolási díjat nyújt az önkormányzat az ápoló személy részére. A támogatás feltétele a házi segítségnyújtást biztosító önkormányzati intézmény által szervezett 16 órás és 8 órás képzésen való részvétel. Ennek célja

az ápolók (ápolási díjban részesülők) részére alapismeretek közvetítése. A hosszú, ápolással eltöltött évek nyilvánvalóan sok ápolási-gondozási, gyakorlati ismeretet adnak az ápoló számára. Ugyanakkor fontos az elméleti ismeretek rövid átadása, eszközök bemutatása, amelyeket használhatnak az ápolás során, ellátásokról kaphatnak információkat és nem utolsósorban mentális segítséget nyújt. A sorstársakkal való találkozás, kimozdulás otthonról stb. pozitívan hat az ápolóra.

A pandémiás időszak is bebizonyította, hogy az idősek ellátása otthonukban rendkívül fontos. 2019-ben 278 fő részesült helyi méltányossági ápolási díjban. A helyi méltányossági ápolási díj fedezetéül 75 millió Ft szerepel az önkormányzat költségvetésében. A szakemberek munkaidőben látják el a képzésben vállalt feladatokat, plusz költséget nem jelent. Az Önkormányzat által biztosított méltányossági ápolási díj a szociális szolgáltatások rendszerét tehermentesíti, azáltal, hogy a családok felvállalják idős hozzátartozóik ápolását, amíg lehetséges. Az élettartam meghosszabbodásával a tartós ápolásra-gondozásra egyre nagyobb szükség van, külső segítséget önmaguktól a családok nem igazán kérnek.

II. helyezés:

Kozármisleny Város Önkormányzata „*Időseink védelmében a Kozármislenyi veszélyhelyzeti munkacsoport*” című pályázatával

Lakosok száma: 6 499 fő

Kozármisleny kisváros Baranya megyében. A polgármester haladéktalanul megalakította a Kozármislenyi Veszélyhelyzeti Munkacsoportot (KVM) a település idősebb korosztályának védelme érdekében. A KVM öt pontban fogalmazta meg intézkedéseit: az óvoda, bölcsőde, általános iskola és a gyermekétkeztetés tekintetében, a város fenntartásában együttműködő többségi tulajdonú gazdasági társaságok és kiemelten a 65 év feletti idősek ellátása vonatkozásában. A céljuk az idősek otthonmaradásának támogatása, ellátásuk megszervezése. A KVM önkormányzati dolgozókból, házi gondozókból, védőnői szolgálatból, polgárőr egyesület tagjaiból és számos elkötelezett önkéntesből tevődik össze. A szociális bizottság elnöke és a szociális bizottság tagja közösen dolgozták ki a pontos eljárásrendet. Bevezetésre került a hához szállítási szolgáltatás, amely a válsághelyzet megszűntetéséig tartott. Az igényeket elektronikusan és telefonon lehetett leadni. A szolgáltatások nemcsak a meleg étel biztosítására, hanem

gyógyszerkiváltásra, alapvető élelmiszerek beszerzésére is kiterjedtek. Ezen felül minden egyéb igényt igyekeznek rövid idő alatt a munkacsoport kielégíteni, szükség esetén mosógépet biztosít, hallókészüléket vásárol. Szolgáltatásaikról szórólapokon, honlapon, Facebookon is részletekbe menően tájékoztatták a lakosságot.

Kozármisleny az első város volt hazánkban, ahol az önkormányzat megszervezte a lakossági szűrést 2 000 db rapid teszt vásárlásával, az önkormányzat részleges finanszírozásával. Az idős korosztály részére a higiéniai előírások és javaslatok betartásával biztosították a tesztelésen való részvételt, amellyel elejét kívánták venni az esetleges tömeges továbbfertőzésnek és intézkedni tudtak a pozitív mintát mutató azonnali elkülönítéséről.

A munkacsoport szorosan együttműködik a mezőöri szolgálattal, a Településfejlesztő Kft.-vel, a polgárőrséggel és szociális szervezetekkel, a lakosság hatékony, minden réteget elérő megsegítése céljából.

Becsült teljes költségvetési főösszeg nettó 16 899 137 Ft volt, amelyet az általános tartalék átcsoportosításából és a Vírusvédelmi Alap számlára befolyt lakossági támogatásból fedeztek. Érkezett anyagi támogatás is, amelyet szociálisan rászorulóknak gyors teszt szűrésére fordítottak. Ezen felül számos vállalkozó felajánlás, étkezési burgonya, hagyma, maszkok formájában. Az önkormányzati és kapcsolódó intézményi dolgozókon (42 fő) kívül 37 fő önkéntessel végezték tevékenységüket.

III. helyezés:

Alsómocsolád Község Önkormányzata „Új utakon a minőségi időskorért” című pályázatával

Lakosok száma: közel 323 fő

A járvány megváltoztatta Alsómocsolád időseinek és az Őszi Fény Idősek Otthona dolgozóinak életét, szigorú szabályok és keretek közé szorította mindennapjaikat a védelmük érdekében. Infekciókontroll szabályok mentén végzett szakmai munka, sokrétű prevenciók tevékenységek, az idősek és dolgozók között létrejövő nagymértékű összefogás, önkéntesség, kiemelt egyéni és csoportos mentális tevékenységek és programok, digitális (online) eszközök széleskörű használata jellemzi jó gyakorlatukat. A jó gyakorlatunk hatásaként a COVID-19 által előidézett bezártság – kijárási és látogatási tilalom – és a preventív megszorítások ellenére, amellet, hogy fizikai megbetegedés nem történt, az idősek kiegyensúlyozottak tudtak

maradni, könnyebben alkalmazkodtak és pozitív életérzésekkel gazdagodva zárták ezt az időszakot.

A fizikai egészségvédelem mellett fontos volt a generációs és családi online kapcsolattartások támogatása és erősítése. Napi és heti rendszeres tornákra, sétákra és programokra került sor az intézmény parkjában, a tornatermének és meglévő eszközparkjának (fitneszeszközök, masszázseszközök, fényterápiás lámpák) használata, BEMER terápia alkalmazása. Online dietetikusi konzultáció, ahol az idősek is kifejezheték igényeiket és észrevételeiket. Rekreatív lehetőségeket szolgált a zeneterápia, a teadélutánok, filmes délutánok. A mentálhigiénés és foglalkoztatási tervük változatlan maradt, igazodva a tematikához: hétfő – játékos nap, kedd – irodalmi nap, szerda – kreatív nap, csütörtök – emlékidéző és memóriafejlesztő nap, péntek – zenés és nótás nap. A demenciával élőkkel segítő beszélgetések fokozottabb érvényesítésére törekedtek, valamint kiemelt teret kapott az izolációba helyezett idősek mentális gondozása is. Közösségi programok: rendszeres kreatív és kézműves foglalkozások, vers- és mesemondó verseny online formában, videók küldésével, közös sütések, virágültetések, az Intézmény ablakaiba szívek készítése. Fokozott teret kapott a heti szintű imaórák rendszeressége, amikkel törekedtek az idősek lelki hitének megerősítésére, támogatására. Fontosabbá vált a közös ünnepek megtartása (online születésnapi köszöntésekkel a családtagok is bevonásra kerültek). Valamennyi dolgozó (intézményi takarítótól a felsőbb vezetésig) kivette a részét a mentális támogatásból és meghallgatásból. Szeretettelv alkalmazása: minőségi idő időseikkel, apró ajándékok és figyelmességek, kedves gesztusok, elismerő szavak. Életkönyv készítése: emlékkönyv készítése időseikkel, ami révén élettörténetüket könyv formájában készítik el, megosztva bennük gondolataikat, érzéseiket családtagjaikkal. Életfa-lélekmadár fali festmény formájában, nosztalgia szoba kialakításának megkezdése. A dolgozókat rendszeresen apró figyelmességekkel látták el, közös csapatépítő feszültségoldó technikákat és online szupervíziót alkalmaztak.

Önkormányzati innovációk

I. helyezés:

Szada Nagyközség Önkormányzata „A Fény Világnapja Szadán – önkormányzat és civilek együtt a közösségért nehéz helyzetekben is” című pályázatával

Lakosok száma: 5 602 fő

Szada nagyközség nagy részét mára már az újonnan betelepült családok alkotják, akik többnyire lakó- és munkahelyük között ingáznak, így nincs is sok alkalmuk a kapcsolatteremtésre. A település kis létszámú hivatallal működik, amellyel a kötelezően ellátandó feladatok megoldása megvalósul.

Tenni akaró, aktív és kreatív lakosokra tudnak támaszkodni, és az is fontos cél számukra, hogy közösen tegyenek azért, hogy jó legyen ott élni. Felismerték ugyanakkor, hogy abban, hogy az ötletek megvalósuljanak, kulcsfontosságú, hogy minden elképzelésnek legyen felelős gazdája, aki döntésekkel, a megvalósító csapat koordinálásával egészen a célig eljuttatja az álmokat. Ehhez adták a módszertant, meghozták a szükséges döntéseket, biztosították a támogatást. Mindezek eredményeként egy ilyen megvalósult álom volt 2020. május 16-án a Fény Világnapja megünneplése, amivel – Magyarországról egyedüliként – felkerültek az esemény nemzetközi térképére is.

A probléma pontos definiálása, a megoldás keresése, a stratégia alkotása is a helyi, aktív lakosok bevonásával műhelymunka keretében történt meg, ahol kialakításra került egy struktúra, amellyel a kreatív ötletek eljuttathatók a megvalósításig. Ez egy általános struktúra, amiben bármilyen új innovációs ötlet kezelése beilleszthető.

Ennek a struktúrának – az ún. kisprojektek létrehozása, működtetése – keretében, annak alapelvei alapján történt meg egy kisprojekt elindítása, amely viszont már teljes egészében állampolgári körben, de az önkormányzat támogató hozzáállásával valósult meg. A közösen kialakított projekt működési szabályzat szerint a civil közösség tervezte és valósította meg a projektet, amelynek eredménye egy rendezvény volt 2020. május 16-án.

Egyértelműen a jó gyakorlat legnagyobb, példaként szolgáló eredménye a helyi lakosság rendkívül eredményes bevonása, amelyben kulcselem volt a közösségi média használata. Meghatározó elem volt, hogy érintetté kell tenni a célcsoportot, mert akkor tudjuk

bevonni őket. Ezt szolgálta a mozaik képek készítésére való felhívás, gyermekrajzpályázat, fények a világ körül fotófelhívás, játék a betűkkel nyereményjáték. Az online térből kimozdulva pedig a lakosság hihetetlen mértékű bevonását hozta az, hogy festett kavicsokat helyeztek el kapualjakban, postaládákban, amit maga a lakosság terjesztett ki azzal, hogy egyre többen kapcsolódtak be a kavicsfestésekbe és helyezték el azokat ismerősöknél és ismeretleneknél meglepetést okozva. A lakosság már várta ezeket a szívecskés, betűket tartalmazó vagy szép mintákkal szemet gyönyörködtető köveket, ezáltal szinte egész Szada együtt hangolódott a 2020. május 16-ai Fény Világnapjának megünneplésére.

A Fény Világnapja esemény szadai és térségi szponzori fejjánlásokból és 595.000Ft költségkerettel valósult meg. A pénzügyi forrást az önkormányzat biztosította, és a 13 fős önkéntes csapat részéről nagyon komoly emberi erőforrás befektetés tette lehetővé az eredmények elérését.

II. helyezés:

Budapest Főváros XV. Kerület Önkormányzata „Újszerű, digitális segítségnyújtó platform a COVID-19 járvány ideje alatt” című pályázatával

Lakosok száma: 78 032 fő

Budapest Főváros XV. Kerület Önkormányzata a főváros 7. legnagyobb kerülete. A lakosainak mintegy 25%-a 60 év feletti lakos, akiknek sokfajta segítséget nyújtottak a járvány kitörése után a bevásárláson, étel és gyógyszer beszerzésén túl a bevásárlásban és egyéb más problémáknál is.

Az önkormányzat ezen az új, modern úton indult el, amikor olyan, hármas egységre alapozott segítségnyújtási platformot indított el, amelyhez tartozik egy honlap – <https://segitunk.bpxv.hu/> –, egy e-mail cím: segitseg@bpxv.hu, és egy ingyenesen hívható zöldszám is: +3680203804.

Tervezés, fejlesztés, tájékoztatás és segítségnyújtás voltak a legfőbb tevékenységek. A tervezés közösen zajlott, majd a fejlesztő vette át a szerepet ezen a területen. A fejlesztés egyértelműen a fejlesztő feladata volt, míg a segítségnyújtást a polgármesteri hivatal népjóléti és intézményfenntartási főosztálya szervezte meg a kerület szociális intézményével közösen. A lakosság és érintettek tájékoztatása a polgármesteri kabinet feladatkörébe tartozott.

Az eredmény alapvetően egy olyan eszközrendszer, amely a nap 24 órájában alkalmas arra, hogy minden rászoruló ingyenesen és gyorsan megtegye bejelentését, amely alapján a segítségnyújtás megszervezhető. Ennek pedig az eredménye nem más, mint nagyjából heti 500 bevásárlás, valamint több tucatnyi, egyszerűsített módon benyújtott rendkívüli támogatási igénylés.

Saját, önkormányzati forrásból 10 millió forint + áfa forrásból valósult meg a fejlesztés. Az összes forrásigény megbecsülhetetlen, hiszen a segítségnyújtásban több mint 200 fő vett részt.

Tervezik a gyakorlat folytatását, ugyanakkor azt olyan módon, hogy a szolgáltatások bővüljenek, és ne csak segítségnyújtásra, hanem vállalkozások szervezésére (digitális kerületi kártya), más típusú bejelentésekre is használni lehessen a létrejött felületeket.

A legnagyobb kihívást a rendkívül gyors döntések meghozatala jelentette. Több szakterület bevonására is szükség volt, melyet idő hiányában nem minden esetben tudtak teljes körűen megtenni. Az agilis tervezési és fejlesztési módszertanokat figyelembe véve a céljuk a jó gyakorlat mielőbbi használhatósága volt. Szakterületeik – pontosan a járvány okán megnövekedett egyéb önkormányzati feladatok ellátásából fakadóan később érkező – észrevételei alapján több körben javítottak. A cél, hogy a XV. kerületi polgárok gyorsabban, könnyebben, kevesebb adminisztráció és nagyobb transzparencia mellett intézhessék a legtöbb önkormányzati ügyüket, az önkormányzat számára pedig csökkentsék az ezek ellátásával járó munkaterhet. A jógyakorlat során ezt a törekvést többen is magukévá tették az önkormányzaton belül, úgy érzik, hogy az "új"-jal kapcsolatos általános emberi ellenérzés csökkent. Egy jó példa csodákra képes! – vélik a program vezetői.

III. helyezés:

Budapest Főváros IV. Kerület Önkormányzata „Állatmentő Liga Újpesten, különös tekintettel a veszélyhelyzet ideje alatt” című pályázatával

Lakosok száma: 96 305 fő

Budapest Főváros IV. Kerület Újpest Önkormányzata fontosnak tarja az új és innovatív módszerek, valamint a környezettudatosság beépítését a kerület mindennapi tevékenységében. Az Állatmentő Liga, az újpesti önkormányzat és a rendőrség közösen hozták létre a 2013. évben az Állatvédelmi Őrszolgálatot és mai napig aktívan működik, ahol rendőr is teljesít szolgálatot az állatmentők mellett. Az Állatvédelmi Őrszolgálat folyamatosan teljesít szolgálatot és a közterületen tartózkodik. Segít a rossztartásos bejelentések esetén,

közös helyszíni szemléken vesz részt, valamint segíti a rendőrség munkáját az állatkínzás bűncselekmények elkövetése esetén, továbbá állatmentést, ingyenes állatorvosi szállítást végez, és ellenőrzi a kutya-futtatók területét, az ottani szabályok betartását.

A járvány idején az Állatmentő Liga a telepét átalakította és a biztonságos mentéshez mindent beszereztek, még egy fertőtlenítő kaput is felállítottak. Az idős korosztály és a kórházba került emberek háziállatainak a mindennapos szükségleteit önkénteseik látták el: sétáltatták az ebeket érintésmentes formában, etették, itatták, gondoskodtak bármi beszerzésről az állatok részére; azok egészségügyi ellátását is elvégeztették. Minden ellátást ingyenesen biztosítottak az állattartók részére.

Külön tájékoztató matricákat gyártottak, hogy a hatóságoknak legyen információjuk, ha egy ingatlanba be kell menniük a koronavírus-járvány miatt, hogy milyen állatok és milyen számban találhatóak a helyszínen; ezzel is segítve a munkájukat. 1 020 hívást fogadtak a járvány alatt. A lakosságot helyi újságban, helyi és kereskedelmi tv-én, szóróanyagokon és internetes médián keresztül tájékoztatták. Pénzügyi forrásaik a felajánlott adók 1%-ából és az önkormányzattal kötött éves támogatási szerződés összegéből (6 millió Ft) tevődik össze. 17 fő önkéntessel, 5 tehergépkocsival és egy elektromos személygépjárművel, 2 számítógéppel, 2 nyomtatóval, 2 telefonszámmal (egyik ingyenes bejelentő vonal) végzik a munkájukat.

Minden településen vannak állatvédelmi szervezetek. A helyi önkormányzatokkal kötött együttműködési megállapodásokkal és támogatásokkal bárhol megvalósítható lenne egy olyan szervezet, amely az állatok védelmét és a természet védelmét tűzte ki céljául. Az Újpesten megvalósított állatvédelmi együttműködés sok másik településen is megvalósítható jó gyakorlat lehetne. Ehhez szakmai és gyakorlati tapasztalataikat is szívesen megosztják az érdeklődőkkel.

* * *

A zárókonferencián részt vevő érdeklődők szavazhattak az általuk legjobb önkormányzati gyakorlatról, amely alapján a

Közönségdíj-at

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata „Felzárkózást támogató innovatív közösségi alapú kríziskezelés” című pályázata nyerte el.

* * *

A Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Programja 2020. évi online konferenciái

2020. május 21.

**Sikeres helyi gazdaságfejlesztés – a koronavírus előtt, alatt és után.
Helyi gazdaságélénkítési, önkormányzati tőkevonzási jó gyakorlatok**

Moderátor: *Dr. Gyergyák Ferenc* TÖOSZ főtitkár, a Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Programjának vezetője

10.30-10.45 **Köszöntő, bevezető – a Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Programjának, idei pályázati felhívásának bemutatása**

Előadó: *Dr. Gyergyák Ferenc* főtitkár, Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége

10.45-11.15 **Résztevők bemutatkozása**

11.15-11.35 **Az önkormányzati gazdaságfejlesztésről itthon és külföldön, az OECD-ben folyó vonatkozó munkáról**

Előadó: *Dr. Nagyházi György* szakértő, Innovációs és Technológiai Minisztérium Nemzeti Fejlesztési Programok Főosztálya

Önkormányzati tapasztalatok:

11.35-11.55 **A több évtizedes sikertörténet alapja: hogyan viszonyuljunk a befektetőinkhez? Hogyan változott ez a válság kapcsán?**

Előadó: *Hárs József* polgármester, Bóly Város Önkormányzata

11.55-12.15 **Nagyvárosi gazdaságfejlesztési jó gyakorlatok – a koronavírus válság kezelése, lehetőségek**

Előadó: *Dr. Cser-Palkovics András* polgármester, Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata

12.15-12.35 **A térségi összefogás jó gyakorlatáról – az önkormányzatok szerepéről és lehetőségeiről a helyi gazdaságfejlesztésben, különösen a korona-válság idején és után**

Előadó: *Harta Annamária* munkaszervezet-vezető, Élhető Balaton-felvidékért Egyesület

12.35-13.00 kérdések, válaszok, felvetések

Az online konferencián résztvevők száma: 56 fő.

2020. május 28.

Biztonságos települések a koronavírus alatt és után

Moderátor: *Iványiné Szabó Andrea* szakértő, Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Program

10.00-10.25 **Köszöntő, bevezető – a Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Programjának, idei pályázati felhívásának bemutatása**

Előadó: *Iványiné Szabó Andrea* szakértő, Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Program

10.25-10.45 **Polgárórség és önkormányzatok együttműködése, polgárórség szerepe a helyi közbiztonságban**

Előadó: *Csaplár Zoltán* önkormányzati elnökhelyettes, Országos Polgárőr Szövetség

10.45-10.55 Kérdések, válaszok, felvetések

10.55-11.15 **A Bűnmegelőzési Tanács szerepe és programjai**

Előadó: *Neubauer Tamás* főosztályvezető helyettes, Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács

11.15-11.25 Kérdések, válaszok, felvetések

11.25-12.45 **Építészet és bűnmegelőzés**

Előadó: *Dallos Endre* elnök Biztonságos és Élhető Városokért Egyesület

12.45-13.00 Kérdések, válaszok, felvetések, zárszó

Az online konferencián résztvevők száma: 44 fő.

2020. június 4.

Társadalmi felzárkózási jó gyakorlatok – a szegénység elleni küzdelem hatékony helyi módszerei

Moderátor: *Dr. Ganczer Tamás* szakértő, Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Program

10.00-10.25 **Köszöntő, bevezető – a Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Programjának, idei pályázati felhívásának bemutatása**

Előadó: *Dr. Ganczer Tamás* szakértő, Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Program

10.25-10.55 **Felzárkózás politika korona-válság idején**

Előadó: *Langerné Victor Katalin* helyettes államtitkár, Belügyminisztérium Társadalmi Felzárkózásért Felelős Helyettes Államtitkárság

10.55-11.05 Kérdések, válaszok, felvetések

11.05-11.25 **Felzárkózó települések, jövőbeni lehetőségek, helyi tapasztalatok, bevált gyakorlatok, a szociális gazdaság jó példái Magyarországon**

Előadó: *Dr. Németh Nándor* vezető szakértő, Magyar Máltai Szeretetszolgálat

11.25-11.35 Kérdések, válaszok, felvetések

11.35-11.55 **A szegénység trendjeiről, programok hatásairól**

Előadó: *Dr. Velkey Gábor* osztályvezető, Regionális Kutatások Intézete Alföldi Tudományos Osztálya

11.55-12.05 Kérdések, válaszok, felvetések

12.05-12.25 **A 2019. évi pályázati szakasz egyik nyertese a Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Programban: a települési nézőpont – mitől lehet sikeres egy település a felzárkózásban?**

Előadó: *Borbélyné Fülöp Hajnalka* polgármester, Tetétlen Község Önkormányzata

12.25-12.35 Kérdések, válaszok, felvetések, zárszó

Az online konferencián résztvevők száma: 40 fő.

2020. június 11.

Innovációk és jó gyakorlatok az idősellátásban

Moderátor: *Fekete Katalin* szakértő, Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Program

10.00-10.20 **Köszöntő, bevezető – a Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Programjának, idei pályázati felhívásának bemutatása**

Előadó: *Fekete Katalin* szakértő, Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Program

10.20-10.45 **Az idősellátás jelene és jövője – idősellátás a korona-válság idején**

Előadó: *Dr. Simon Attila István* szociális ügyekért felelős helyettes államtitkár, Emberi Erőforrások Minisztériuma Szociális Ügyekért Felelős Államtitkárság

10.45-11.00 Kérdések, válaszok, felvetések

11.00-11.20 **Családi gondozók és házi segítségnyújtás – Innovatív megoldások a házi idősgondozásban**

Előadó: *Dr. Tróbert Anett Mária* kutató, Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézet

11.20-11.30 Kérdések, válaszok, felvetések

11.30-11.50 **Demencia-barát közösségek, az INDA program tapasztalatai**

Előadó: *Dr. Radnainé dr. Egervári Ágnes* neurológus, Interprofesszionális Demencia Alapprogram (INDA) szakmai vezetője

11.50-12.00 Kérdések, válaszok, felvetések

12.00-12.20 **A 2019. évi pályázati szakasz egyik nyertese a Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Programban: Miért éri meg egy kistelepülésnek demens ellátásra szakosodott idősothont fenntartani?**

Előadó: *Bíróné dr. Dienes Csilla* polgármester, Szamossályi Község Önkormányzata

12.20-12.35 Kérdések, válaszok, felvetések, zárszó

Az online konferencián résztvevők száma: 70 fő.

2020. június 18.

Önkormányzati innovációk és jó gyakorlatok

Moderátor: *Dr. Zongor Gábor* szakértő, Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Program

10.00-10.25 **Köszöntő, bevezető – a Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Programjának, idei pályázati felhívásának bemutatása**

Előadó: *Dr. Zongor Gábor* szakértő, Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Program

10.25-10.55 **Projektek az önkormányzatok szolgálatában**

Előadó: *Dr. Dukai Miklós* önkormányzati helyettes államtitkár, Belügyminisztérium Önkormányzati Államtitkárság

10.55-11.05 Kérdések, válaszok, felvetések

11.05-11.25 **Az önkormányzati innováció szerepe és jelentősége a tudásfejlesztésben és tudásátadásban**

Előadó: *Gáspár Máttyás* szervezetfejlesztési szakértő, címzetes egyetemi docens, Nemzeti Községi Szolgálati Egyetem

11.25-11.35 Kérdések, válaszok, felvetések

11.35-11.55 **Miért fontos a TÖOSZ Innovatív Önkormányzatok Klubja?**

Előadó: *Dicső László* polgármester, Alsómocsolád Község Önkormányzata

11.55-12.05 Kérdések, válaszok, felvetések

12.05-12.25 **Mi Bioszentandrás hazai és nemzetközi sikerének titka?**

Előadó: *Üveges Gábor* polgármester, Hernádszentandrás Község Önkormányzata

12.25-12.35 Kérdések, válaszok, felvetések, zárszó

Az online konferencián résztvevők száma: 55 fő.

